

Radio Karen
Wagnersvej 19
2450 København SV

Att.: Michael Hansen

RADIO- OG TV-NÆVNET

10. februar 2010

Sagsnr: 2009-12932

Ulrike Clade Christensen
Fuldmægtig, cand.jur.

ucc@bibliotekogmedier.dk
Direkte tlf.: 3373 3334

Vedr. antisemitiske udtalelser og trusler mod de danske jøder til offentligheden i udsendelse på Radio Karen

Foreningen Det Mosaiske Troessamfund har ved e-mail af 18. september 2009 henvendt sig til Radio- og tv-nævnet vedrørende antisemitiske udtalelser og trusler i et radioprogram sendt den 7. september 2009 på lokalradioen Radio Karen.

Foreningen har blandt andet anført følgende:

“..

Det Mosaiske Troessamfund, Det Jødiske Samfund i Danmark, har noteret, at der i en udsendelse den 7. september 2009 i tidsrummet kl. 10 – 14 på den københavnske lokalradio 'Radio Karen' er videreformidlet stærkt antisemitiske udtalelser og trusler mod de danske jøder til offentligheden.

Det skal oplyses, at den pågældende udsendelse redaktionelt var baseret på direkte transmitterede opkald fra lyttere og forestået af studievært kaldet "Michael Ø".

...”

Radio- og tv-nævnet besluttede at behandle henvendelsen som en klage over Radio Karen.

Beskrivelse

Radio Karen har som bilag til hørings svar, modtaget i Styrelsen for Bibliotek og Medier den 20. oktober 2009, fremsendt 5 cd'er med forskellige afsnit af den påklagede udsendelse sendt den 7. september 2009 fra kl. 10:00 til 14:00.

Radio Karen har indsendt yderligere en cd med 1. time af samme type udsendelse fra d. 8. september 2009, der varer 1 time og 14 minutter.

1. Udsendelse på Radio Karen, sendt d. 7. september 2009

Udsendelsen varer 4 timer og 20 minutter.

Udsendelsen starter med, at værten Michael Ø. præsenterer sig selv, hvorefter der afspilles en række musiknumre. Efterfølgende taler værten om forskellige nyheder og oplevelser, som han har fundet interessante.

Fra omkring 2. time af udsendelsen er der åbent for telefonen, hvor lyttere kan ringe ind og debattere med værten. I starten af anden del debatteres der blandt andet lønstigning til EU-parlamentarikerne, Socialdemokratiets holdning til religiøs beklædning og regeringens tiltag mod svineinfluenza, hvortil værten opsummerer:

"Og der kom et meget vigtigt spørgsmål op her, hvad er der galt med danskerne? Hvorfor er de så nøjsomme med deres demokrati og hvorfor og med deres influenza var jeg lige ved at sige, hvorfor, hvad er der sket?"

Herefter tager Michael Ø. imod næste opkald fra lytteren "Tage", der starter med at tale om en fejlslagen dansk trafikpolitik. Michael Ø. spørger senere i samtalen til lytterens syn på influenza-vaccinen, som "Tage" kalder globalhysteri, og han fortsætter:

"Og jeg mener at den globale proprietarisme, som skyller tilbage fra USA. det er den der ødelægger alt, fordi det er egoisme. Jamen det er mig selv, jeg er mig selv nok ikke, og dem der er sig selv nok de kan sgu godt samarbejde ligesom de gjorde i Nazi-Tyskland, ikke. Og så slog de bare dem ihjel de havde udpeget som, hvad skal man sige, ofre ikke. Før var det jøderne ikke, og nu er det så blevet muslimer. Jeg synes det virker for dumt og jeg mener, at jøderne burde have været fjernet væk fra jordklodens overflade, sådan som de opfører sig overfor araberne." (cd 5, 1:12:41)

Mellem sætningerne kommer værten ikke med egentlige svar, men enkelte "ja", for at signalisere at han lytter. Efter den sidste bemærkning afbryder han "Tage" og siger:

"Hvem skulle være fjernet fra jord.. siger du – hvad er det du siger?"

"Tage" svarer:

"Nej men jeg har en jøde der, jeg har en svoger der er jøde, ikke og han er skide flink, ikke. Altså jøder er både dit og dat og det er katolikker de er også dit og dat og kristne er dit og dat. . ."

Hertil svarer værten:

"Ja, det er alle mennesker",

og han afslutter herefter samtalen ved at afbryde "Tages" fortsatte udtalelser, som ikke længere omhandler jøderne eller lignende emner.

Diskussionen fortsætter herefter med andre lyttere, og samtalerens indhold vender tilbage til værtens oprindelige emneforslag, uden at "Tages" bemærkninger om jøder kommenteres.

2. Udsendelse på Radio Karen, sendt d. 8. september 2009

Udsendelsen starter med en række musiknumre og går derefter over til, at lytterne kan ringe ind. Her ringer "Tage" fra ovenfor beskrevne udsendelse ind igen og siger:

"... Det, folk lider af i dag, det er proprietær fascismen, som igen har udfoldet sig i sin fulde styrke..."

Værten Knud afbryder ham og siger:

"Nu fik du lige lov til at sige noget her. Jeg er bange for at jeg er nødt til at sige til dig, at jeg har gennemgået vores signaler, og (...) Ja, du har fået to gule kort på tre uger, det betyder altså, at du har fået et rødt kort."

Tage lægger på, og de to programværter fortsætter programmet, uden at kommentere "Tage" eller baggrunden for de gule og det røde kort yderligere.

Høringssvar

Radio Karen har i udtalelse, modtaget i Styrelsen for Bibliotek og Medier den 20. oktober 2009, som svar på Radio- og tv-nævnets høring anført følgende:

"Radio Karens ledelse har gennemlyttet udsendelsen fra den 7. september 2009 mellem kl. 10:00 til 14:00 og finder ikke grundlag for anklagen om at radioen skulle have "videreformidlet stærkt antisemitiske udtalelser og trusler mod de danske jøder til offentligheden".

Det er korrekt, at indringeren "Tage" i anden time af udsendelsen, i forbindelse med en kritik af den "globale proprietarisme" og dens lighed med Nazi-Tyskland, kommer med bemærkningen "og jeg mener at jøderne bur-

de have været fjernet ikke fra jordklodens overflade, sådan som de opfører sig over for araberne".

Det er uklart, om "Tage" kommer med omtalte udtalelse for at provokere eller være "humoristisk". Han forklarer således efterfølgende, at hans svoger er jøde og flink. Desværre opfatter studieværten "Michael Ø" ikke rigtigt, hvad "Tage" i første omgang siger, og har derfor ikke mulighed for at gribe ind og dementere. (henvisning til cd)

Der er i hvert fald ikke tale om, at studieværten "Michael Ø" på nogen måde er anti-semitisk. Således roser han i samme udsendelse f. eks. det mangeårige medlem af delegeretforsamlingen for det Mosaisk Troessamfund og tidligere formand for Dansk Zionistforbund, Arne Melchior, for hans optræden i tv i forbindelse med en debat om de udviste irakiske flygtninge. (henvisning til cd)

Radio Karens ledelse lyttede selvfølgelig med på omtalte udsendelse, og uagtet om indringeren "Tage" kom med udtalelsen for at provokere studieværten eller for at være "morsom", blev der grebet ind allerede næste dag. Her ringer "Tage" ind igen og får at vide, at han har fået det røde kort. Det betyder at han har opført sig på en måde som vi ikke kan acceptere i Radio Karen og derfor ikke må ringe ind igen i en periode på tre måneder. (henvisning til cd)

Såkaldte "røde kort" kan på stående fod uddeles af alle medlemmer af radioens ledelse og det bliver kun brugt til at udelukke personer, der kommer med uacceptable udtalelser i æteren. Efterfølgende skal den enkelte sag vurderes på det kommende bestyrelsesmøde, og i denne konkrete sag blev det røde kort byttet med et sort. Det betyder at indringeren "Tage" er uønsket på Radio Karen og aldrig må ringe ind til en udsendelse igen. Beslutningen om denne eksklusion kan kun omstødes af den kommende generalforsamling og det er endnu ikke sket i radioens 10-årige historie.

Radio Karen bygger i høj grad på en ligefrem og direkte live-dialog mellem indringere og studieværter og det er derfor helt umuligt for os at undgå, at der kan komme en uhensigtsmæssig eller direkte uacceptabel udtalelse i æteren. For bedre at kunne i mødekomme denne problemstilling har vi blandt andet udviklet dette system med såkaldte gule, røde og sorte kort, så indringerne må tage konsekvensen af deres udtalelser og opførsel. Ligeledes uddanner vi løbende vores studieværter til at føre en ordentlig tone samt at håndtere og afvise de indringere, der ikke kan skelne mellem god og dårlig debat.

Når dette er sagt, vil vi naturligvis uforbeholdent undskylde over for Det Mosaisk Troessamfund, Det Jødiske Samfund i Danmark og andre der måtte have følte sig forulempet, i forblindelse med omtalte udtalelse.

Vi kan forsikre om at Radio Karen på ingen måde er anti-semitisk eller på nogen måde er imod noget folk eller nogen race på denne jord.

...”

Det Mosaiske Troessamfund har modtaget kopi af denne skrivelse. Styrelsen for Bibliotek og Medier har ikke modtaget yderligere udtalelser fra foreningen i sagen.

Radio- og tv-nævnets vurdering

Radio- og tv-nævnet har i henhold til § 42, nr. 3, i lov om radio- og fjernsynsvirksomhed, jf. lovbekendtgørelse nr. 827 af 26. august 2009, på sit møde den 27. januar 2009 behandlet sagen, og skal udtale:

Det Mosaiske Troessamfund, Det jødiske samfund i Danmark, har henvendt sig til Radio- og tv-nævnet vedrørende videreformidling af stærkt antisemitiske udtalelser og trusler mod de danske jøder til offentligheden i en radioudsendelse med direkte transmitterede lytteropkald i sendt den 7. september 2009 på Radio Karen.

I henhold til § 3, stk. 3, i bekendtgørelse nr. 881 af 17. september 2009 om lokalradiovirksomhed, må lokalradioprogrammer ikke på nogen måde tilskynde til had på grund af race, køn, religion, nationalitet eller seksuel observans.

Spørgsmålet der derfor, om den her omhandlede udsendelse, sendt den 7. september 2009 på Radio Karen, indeholder udtalelser, der må betegnes som tilskyndelse til had mod personer, der tilhører den jødiske religion og / eller det jødiske folk i strid med forbuddet i § 3, stk. 3.

Udsendelsen bygger på live debat med lyttere, der ringer ind til Radio Karen og diskuterer med programværten.

Som anført af Radio Karen i høringssvaret, forekommer der udtalelser om nazi-Tyskland og jøder i forbindelse med at en lytter ved navn "Tage" ringer ind og deltager i diskussionen.

Diskussionens emne drejer sig på dette tidspunkt bl.a. om den danske og globale håndtering af influenza A og indkøb og anvendelse af vaccinationer herimod.

"Tage" fremsætter efter en stillingtagen til trafikpolitik og spørgsmålene om influenzaepidemien følgende argumentation, som ikke står i sammenhæng med noget andet af det, der er blevet sagt før:

"Og jeg mener at den globale proprietarisme, som skyller tilbage fra USA, det er den der ødelægger alt, fordi det er egoisme. Jamen det er mig selv, jeg er mig selv nok ikke, og dem der er sig selv nok de kan sgu godt samarbejde ligesom de gjorde i Nazi-Tyskland, ikke. Og så slog de bare dem ihjel de havde udpeget som, hvad skal man sige, ofre ikke. Før var det jøderne ikke, og nu er det så blevet muslimer."

Den sidste sætning, før han bliver afbrudt af studieværten, er:

"Jeg synes det virker for dumt og jeg mener, at jøderne burde have været fjernet væk fra jordklodens overflade, sådan som de opfører sig overfor araberne."

Efter værtens afbrydelse og et kritisk spørgsmål til, hvad han mener med sine udtalelser, trækker "Tage" tilbage, og indrømmer selv, at ikke alle jøder er ens, lige som andre befolkningsgrupper, og at selv han kender en jødisk person som han holder af.

Radio- og tv-nævnet skal bemærke, at bemærkningen om, at jøderne efter lytterens opfattelse at *"burde have været fjernet fra jordens overflade"*, uden tvivl kan opfattes som en ringeagtende og truende bemærkning overfor jøder.

Udtalen skal dog ses i lyset af udsendelsens samlede karakter og i sammenhæng med "Tages" øvrige argumentation.

Radio- og tv-nævnets sekretariat har ved en overordnet gennemgang af resten af udsendelsen ikke konstateret flere udsagn, hverken fra værten eller øvrige lyttere, der kan opfattes som nedværdigende eller truende overfor jøder.

"Tage" selv bruger det anførte ordvalg konkret til at udtrykke sin kritik af jødernes opførsel overfor arabere i dag. Det kan ikke klart afgøres, om han faktisk mener det, han siger, men hans efterfølgende nedtonende udtalelser tyder på, at der var tale om en provokation, som studieværten straks reagerer på.

Radio- og tv-nævnet skal bemærke, at der er tale om en formulering, som uden tvivl kan virke anstødelig. Udtalelsen står imidlertid helt isoleret, og virker set i sammenhæng med den generelt uklare og tilsyneladende ikke

helt gennemtænkte argumentation ikke som en agitation med det formål at fremme had eller voldelige tiltag overfor jøder.

Nævnet finder derfor ikke, at bemærkningen har karakter af en tilskyndelse, dvs. opfordring til had overfor denne befolkningsgruppe, i strid med lokalradiobekendtgørelsens § 3, stk. 3.

Det skal desuden tilføjes, at stationer i forhold til uredigerede programmer, hvor lyttere kan ringe og bidrage til en live debat, generelt er i en særlig vanskelig situation. Det kan i denne programtype således ikke undgås, at lyttere kan fremkomme med uønskede og evt. lovstridige udtalelser, som stationen ikke altid vil kunne forhindre.

Radio- og tv-nævnet skal derfor bemærke, at programværtten efter Nævnets vurdering håndterer denne konkrete situation hensigtsmæssigt, idet lytteren bliver afbrudt og samtalen afsluttet. Nævnet har endvidere taget Radio Karens beskrivelse af den efterfølgende håndtering til efterretning, hvor det besluttedes at udelukke lytteren endeligt fra at ringe ind igen på baggrund af denne og yderligere udtalelser.

På baggrund heraf har Radio- og tv-nævnet truffet følgende

AFGØRELSE:

Udsendelsen på Radio Karen, sendt den 7. september 2009 fra kl. 10:00 til kl. 14:00, indeholder ikke tilskyndelser til had på grund af race, religion eller nationalitet i strid med § 3, stk. 3, i bekendtgørelse nr. 881 af 17. september 2009 om lokalradiovirksomhed.

Christian Scherfig
formand

/ Ulrike Clade Christensen
nævnsssekretær

Kopi sendt til:
Det Mosaiske Troessamfund